

ith_5023-18666-1-ED.docx

As of: Jan 2, 2018 11:49:15 AM
5,952 words - 22 matches - 15 sources

Similarity Index**3%**Mode: **Similarity Report** ▼**paper text:****International Journal of Human Sciences ISSN:2458-9489 Volume 14 Issue 4****4****Year: 2017** A Research on **the**

Facebook Öğretmen Adaylarının Post of Teacher Candidates Facebook Paylaşımları ve and the Reasons of Posting1 Paylaşım Yapma Nedenleri Üzerine Bir Araştırma1 Vesile Gül Başer Gülsoy2 Neşe Sevim Çırak3 Ayşe Ulutaş4 Osman Erol5 Onur Seveli6 Abstract Özet The main purpose of this current study is Bu çalışmanın amacı yaygın kullanılan sosyal determining Facebook usage and posts of ağlardan biri olan Facebook'un öğretmen teacher candidates and reasons of posting on adayları tarafından kullanım durumları, Facebook. The study is conducted with 21 öğretmen adaylarının Facebook paylaşımları ve participants who study at different departments paylaşım yapma nedenlerini ortaya koymaktır. and classes in Mehmet Akif Ersoy University Çalışmaya 2016-2017 eğitim öğretim yılı güz Faculty of Education are participated in this döneminde Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi current study. This study is conducted as case Eğitim Fakültesi farklı bölüm ve sınıflarında study which is a method of qualitative studies. öğrenim gören ve Facebook'u aktif olarak Data was obtained with a semi structured kullanan 21 öğrenci katılmıştır. Bu çalışmada questionnaire with is combined of 10 questions. nitel araştırma yöntemlerinden biri olan durum In addition to the semi structured questions, çalışması deseni kullanılmıştır. Çalışma verileri participants were asked to if possible to control yarı yapılandırılmış 10 görüşme sorusu ile their posts on Facebook platform in last month. toplanmıştır. Hazırlanan soruların yanı sıra In detail, it was asked how they decided to share katılımcıların izinleri doğrultusunda, these posts on Facebook and what kind of katılımcılarla birlikte mobil cihazlarından 1 Bu çalışma 1. Uluslararası Eğitim Araştırmaları ve Öğretmen Eğitimi konferansında sözlü bildiri olarak sunulmuştur. (Uşak, 14-16 Eylül 2017). 2 Yrd. Doç. Dr.,

Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi
Bölümü. vbaser @mehmetakif.edu.tr

1

3 Yrd. Doç. Dr.,

Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi
Bölümü. nsevim @mehmetakif.edu.tr

1

4 Arş. Gör.,

Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi
Bölümü. ayseulutas @mehmetakif.edu.tr

1

5 Yrd. Doç. Dr.,

Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi
Bölümü. oerol@mehmetakif.edu.tr

1

6 Yrd. Doç. Dr.,

Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi
Bölümü. onursevli @mehmetakif.edu.tr

1

things share on there. According to results, Facebook hesaplarındaki son bir aylık generally participants use Facebook for sharing paylaşımları incelenmiş ve katılımcılara information, funny videos, following family Facebook platformunda yapmış oldukları members and friends and communication with paylaşımları yapmaya nasıl karar verdikleri ve bu their friends. Participants

state that they paylaşımları yapma amaçları ayrıntılı bir şekilde generally posting on Facebook in order to show sorulmuştur. Katılımcıların Facebook'u genel their moods to friends tell themselves to others olarak bilgi paylaşımı yapma, komik videolar and give social messages. It is suggested that this paylaşma, aile ve arkadaşlarını takip etme ve study can be conducted again with different and iletişim kurma amacıyla kullandıkları more participants who study in different görülmektedir. Katılımcılar Facebook'ta universities. paylaşımı en çok içinde buldukları ruh hallerini arkadaşlarına bildirme, kendilerini Keywords: nomophobia, Facebook, başkalarına ifade etme ve sosyal mesaj verme smarthphone usage, social medya. amaçlarıyla yapmaktadır. Benzer çalışmaların farklı üniversite ve farklı bölümlerde öğrenim gören daha fazla sayıda katılımcı ile gerçekleştirilmesi önerilmektedir.

(Extended English abstract is at the end of this

8

Anahtar Kelimeler: nomofobi, Facebook, akıllı document) telefon kullanımı, sosyal medya. GİRİŞ Teknolojinin hızla geliştiği günümüzde teknolojik cihazlar insan hayatında önemli bir yere sahip olmaktadır. Bu teknolojiler, dünya genelinde iletişimin hızlı olmasının yanında üretilen yazılımlar ve uygulamalar sayesinde birçok işin mobil cihazlar aracılığıyla hızlı ve verimli bir şekilde yapılmasını olanaklı hale getirmektedir (Pavithra, Suwarna ve Mahadeva Murthy, 2015). Bu mobil teknolojilerden en çok kullanılanlardan biri cep telefonlarıdır (Kaplan-Akıllı ve Gezgin, 2016). Teknolojideki gelişmeler sayesinde cep telefonları sesli ve yazılı iletişim sağlama amacının yanında internete erişim, internet üzerinden alışveriş yapma, çevrim içi oyun oynama, sosyal ağ platformlarına bağlanma gibi özelliklerle donatılarak akıllı telefon formatında üretilmeye başlanmıştır (Gezgin, Şahin ve Yıldırım, 2017). Akıllı telefonların üretilmesiyle daha önceden birkaç cihaz kullanarak yaptığımız birçok işlem akıllı telefonlar sayesinde artık tek bir mobil cihaz ile kolay şekilde yapılabilir hale gelmiştir (Kaplan - Akıllı ve Gezgin, 2016). Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK, 2016) Nisan 2016 tarihinde yapmış olduğu

Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması' na göre

15

Türkiye'deki hanelerin %96, 9'unda cep telefonu veya akıllı telefon bulunmaktadır.

7

Aynı zamanda bu çalışmada hanelerin %76,3'ünün internet erişimine sahip olduğu ve 16-74 yaş aralığındaki bireylerin internet kullanım oranının %61,2 olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Yaş gruplarına göre internet kullanım oranının en fazla 16-24 yaş aralığında olduğu, bunu ise sırasıyla

25-34 yaş, 35-44 yaş, 45-54 yaş ve 55-64 yaş

5

aralığında olan bireylerin takip ettiği görülmektedir. Yapılan araştırmada, 2016 yılının ilk üç ayında internet erişimine sahip olan bireylerin en fazla sosyal ağlara erişim (%82,4) sağlamak amacıyla internet kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Bireylerin sosyal medyada kişisel hesap oluşturma, mesaj gönderme, arkadaş ekleme, fotoğraf paylaşımı ve içerik paylaşımı yapma gibi aktiviteler yaptığı görülmektedir (TÜİK, 2016). Sosyalleşme, sosyal ortamlara katılma ve başkaları tarafından takdir edilip sevilme ihtiyaçları içerisinde olan genç nüfus için akıllı mobil telefonlar teknolojik kültürün önemli bir parçası haline gelmiştir. Buna karşın, bu teknolojilerin uzun süreli kullanımı bireyler üzerinde bu teknolojilere yönelik bağımlılığa neden olabilmektedir. Akıllı telefona bağımlı olan bireylerin telefonlarının şarjının bitmesi, telefonlarından ayrı kalma ve telefonların internet bağlantısının olmaması durumlarında endişelendikleri ve bu bireylerin gece yatarken telefonlarını açık bırakma, uyumadan önce telefonda vakit geçirme, şarj aletini sürekli yanında bulundurma ve ihtiyacı dışında telefonunu sık sık kontrol etme gibi davranışları örüntüleri gösterdikleri görülmektedir (Kaplan-Akıllı ve Gezgin, 2016). Bu durum nomofobi olarak adlandırılarak alan yazında yerini almıştır. Yapılan araştırmalar nomofobinin dünya genelinde hızla arttığı ve sayısı gün geçtikçe artan bireylerin akıllı mobil cihazlarından ayrı kalmaktan ve bu cihazlara erişimi kaybetmekten korktuklarını ve bu cihaza karşı bağımlı hale geldiklerini göstermektedir (Pavithra vd., 2015). Pavithra, vd. (2015) yaptıkları çalışmada cep telefonu kullanımının öğrencilerde nomofobi davranışlarının ortaya çıkmasına neden olduğu ve telefona bağımlı bir şekilde yaşama davranışının genç bireyler arasında giderek yaygınlaştığı sonucuna ulaşmışlardır. İstatistiki araştırmaların yer aldığı Statista (2017)'da dünya genelindeki en popüler sosyal ağlar hakkında bir rapor yayınlamıştır. Rapora göre, Eylül 2017 tarihi itibarıyla Facebook'un 2.061 milyar aktif kullanıcı hesabı ile dünya

genelinde en çok kullanılan sosyal ağ olduğu belirlenmiştir. Facebook'tan sonra en çok aktif kullanıcıya sahip olan sosyal ağlardan bazıları sırasıyla şu şekildedir; Youtube (1,5 milyar kullanıcı), WhatsApp (1,3 milyar kullanıcı), Facebook Messenger (1,3 milyar kullanıcı), WeChat (963 milyon kullanıcı). Kullanıcı sayısı gün geçtikçe hızla artmakta olan ve en çok kullanılan Facebook sosyal ağ platformunun neden kullanıldığı araştırmacılar tarafından ilgi duyulan konulardan biridir. İlgili alan yazın incelendiğinde bu konuda yapılmış çok sayıda çalışmanın olduğu görülmektedir. Örnek olarak Sheldon (2008) yaptığı çalışmada üniversite öğrencilerin Facebook'u sırasıyla en fazla diğer insanlarla iletişim kurma, zaman geçirme, arkadaş edinme ve eğlenme gibi amaçlarla kullandığı sonucunu elde etmiştir. Benzer bir şekilde, Polat (2017) yapmış olduğu çalışmada bireylerin sosyal medya araçlarını en fazla kolay iletişim kurma amacıyla kullandıklarını belirlemiştir. Bununla birlikte, diğer bireyler tarafından beğenilme, onay görme, takdir edilme veya diğer bireylerin hayatlarını daha yakından takip etme gibi nedenlerin de bu araçları kullanmada önemli birer neden olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bir başka çalışmada Burke, Marlow ve Lento (2010) Facebook kullanıcılarının bu platformu kullanım amaçlarına yönelik sonuçlar elde etmiştir. Araştırmacılar, katılımcıların Facebook'u yalnızlıklarını azaltmak ve sosyal bir ortama ait olmak amacıyla kullandıkları sonucuna ulaşmıştır. Bireyler eğer arkadaşlarının hesaplarını kontrol eder, arkadaşlarının duvarında bilgiler paylaşır, arkadaşlarına mesaj atar, kendi hesaplarında durum güncellemesi veya fotoğraf paylaşımı yaparlarsa kendilerini bir sosyal ortama ait hissettiklerini ve yalnızlıklarının azaldığını belirtmişlerdir (Burke, Marlow ve Lento, 2010). Yine Nadkani ve Hofman (2011) yapmış oldukları çalışmada bireylerin Facebook kullanımlarının aidiyet duygusu ve kendini tanıtmak üzere iki temel sebebi olduğunu belirtmişlerdir. Ait olma duygusu, sosyal ortamlarda diğer bireyler tarafından kabul görme ve bir gruba üye olma olarak tanımlanabilmektedir. Kendini tanıtmak isteği ise, diğer bireylere kendini olduğundan farklı olarak ideale yakın bir şekilde tanıtmak süreci olarak ifade edilebilmektedir. Bu faktörlerden bazen her ikisinin bazen yalnızca birinin bireylerin Facebook paylaşım platformunu kullanım sebebi olduğu görülmektedir (Nadkani ve Hofman, 2011). Alhabash, Chiang ve Huang (2014) 3172 Facebook kullanıcısı ile yaptıkları çalışmada, bireylerin Facebook'u en fazla bilgi paylaşımı, duygularını ifade etme ve kendisi ile ilgili bir şeyler paylaşma amacıyla kullandıkları sonucunu elde etmişlerdir. 222 aktif Facebook kullanıcı ile yapılan bir diğer çalışmada bireylerin Facebook'u en fazla boş zamanlarını değerlendirme, sosyal çevre oluşturma ve sosyal medyada gezinti yapmak amacıyla kullandıkları belirtilmiştir (Giannakos, Chorianopoulos, Giotopoulos ve Vlamos, 2013). Öğrencilerin Facebook kullanım amaçlarını incelemek için yapılan çalışmada Cheung, Chiu ve Lee (2011) öğrencilerin Facebook platformunu kullanım amaçlarını belirlemek amacıyla 182 aktif Facebook kullanıcısı ile bir çalışma yapmışlardır. Çalışmada, öğrencilerin

Facebook'u en fazla kendilerini topluma kabul ettirme, toplumda var olma amaçlı kullandıkları belirlenmiştir. Facebook'u kullanmanın diğer nedenlerinin ise bu platformun en çok kullanılan sosyal ağ olması ve bu platformda diğer kişilerle iletişim kurma imkânının diğer sosyal ağlardan daha fazla olması şeklinde olduğu görülmüştür (Cheung, Chiu ve Lee, 2011). Benzer şekilde Tosun (2012) üniversite öğrencilerinin Facebook kullanım amaçlarını belirlemek amacıyla 143 öğrenci ile bir çalışma yapmıştır. Yapılan çalışmada öğrenciler uzun mesafe ilişkilerini yürütebilme ve uzaktaki biri ile kolayca iletişim kurabilme olanağına sahip olmayı Facebook kullanımında en önemli neden olarak ifade ettikleri sonucuna ulaşılmıştır. Facebook platformu kullanımının diğer nedenleri ise en çok tercih edilenden başlayarak sırasıyla oyun oynama, eğlenme, fotoğraf paylaşma, sosyal etkinlikler düzenleme, diğer bireylerin hesaplarını inceleme ve yeni arkadaşlıklar, ilişkiler kurma şeklindedir. İlgili alan yazın incelemesinde genellikle Facebook platformunun neden kullanıldığına yönelik araştırmalar olduğu görülmektedir. Bireylerin Facebook sosyal ağını kullanım sıklıkları, bu platformda yapmış oldukları paylaşım türleri ve paylaşım yapma nedenlerinin de Facebook kullanımında önemli bir yere sahip olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda, bu çalışmanın amacı, ilk oluşturulan ve yaygın kullanılan olan sosyal paylaşım ağı Facebook'un üniversite öğrencileri tarafından kullanım durumunu ve amaçlarını ortaya çıkarmaktır. Bu amaca ulaşabilmek için, aşağıdaki araştırma sorularına cevap aranmıştır: ? Öğretmen adaylarının Facebook kullanım durumları nedir? ? Öğretmen adaylarının Facebook'ta kısıtlama yapma nedenleri nelerdir? ? Öğretmen adaylarının Facebook hesaplarını kullanım sürekliliği nasıldır? ? Öğretmen adayları için Facebook ne ifade etmektedir? ? Öğretmen adaylarının Facebook kullanım nedenleri nelerdir? ? Öğretmen adaylarının Facebook'ta arkadaş ekleme kriterleri nelerdir? ? Öğretmen adaylarının Facebook'ta yaptığı aktiviteler nelerdir? ? Öğretmen adaylarının Facebook'ta paylaşım yapmaya nasıl karar vermektedir? ? Öğretmen adaylarının Facebook'ta son 1 aylık paylaşımlar nelerdir? ? Öğretmen adaylarının Facebook'ta son 1 aylık paylaşımları yapma amaçları nelerdir? ? Öğretmen adaylarının Facebook'ta paylaşım yapma amaçları nelerdir? ? Öğretmen adaylarının Facebook'ta paylaşım yapmama sebepleri nelerdir? ? Öğretmen adaylarının takip ettiği sayfalar ve gruplar nelerdir? ? Öğretmen adaylarının kullandığı diğer sosyal ağlar nelerdir? ? Öğretmen adaylarının kullandığı diğer sosyal ağları kullanma sebepleri nelerdir? YÖNTEM Çalışmanın amacı doğrultusunda bu çalışma, üniversite öğrencilerinin Facebook'ta yaptıkları paylaşımlar ve bu paylaşımları yapma sebeplerini ayrıntılı olarak incelemek için nitel araştırma yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada nitel çalışma tekniklerinden biri olan durum çalışması deseni uygulanmıştır. Çalışma Grubu Çalışmada yer alan öğretmen adayları kartopu örnekleme yöntemiyle belirlenmiştir. Yukarıda belirtilen amaçlar doğrultusunda araştırma için uygun iki öğretmen adayı

belirlenmiş ve kendilerinin yardımıyla üçüncü bireye erişilmiş ve bu şekilde katılımcıların yardımıyla çalışmanın bütün katılımcıları belirlenmiştir. Çalışmaya gönüllü katılım esas alınmıştır. Sonuç olarak bu çalışmaya farklı bölüm (Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi, Yabancı Diller Eğitimi, Sosyal Bilgiler Eğitimi, Sınıf Eğitimi, Matematik Eğitimi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık, Fen Bilgisi) ve sınıflarda öğrenim gören 10 kız 11 erkek olmak üzere toplam 21 öğretmen adayı katılmıştır.

Katılımcılara ait demografik bilgiler Tablo 1'de verilmiştir. Tablo 1.

3

Katılımcılara **ait demografik bilgiler n Kadın 10 Erkek**

11 Fen Bilgisi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Yabancı Diller Eğitimi Sosyal Bilgiler Eğitimi Sınıf Eğitimi Matematik Eğitimi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık 3 3 3 3 3 3 3 3 Veri Toplama Aracı Bu çalışma kapsamında veriler iki aşamada toplanmıştır. İlk aşamada Facebook'u aktif olarak kullanan 2 öğrenci belirlenmiş ve onların Facebook kullanımlarına yönelik birebir 35-40 dakika süren yapılandırılmamış görüşme yapılmıştır. Yapılan bu iki görüşmede öğrencilere sosyal paylaşım platformu olan Facebook'u kaç yıldır kullandıkları, Facebook'ta yaptıkları paylaşımlar ve bu paylaşımları yapma amaçlarına yönelik sorular sorulmuştur. Öğrencilerle yapılan bu iki ön görüşmeden elde edilen verilere araştırmacılar tarafından içerik analizi uygulanmıştır. Yapılan analizler doğrultusunda araştırmacılar tarafından toplam 10 sorudan oluşturulan yarı yapılandırılmış görüşme protokolü oluşturulmuştur. Bu protokol nitel araştırmalarda uzman olan 2 kişi ile incelenmiş ve alınan dönütler neticesinde sorular son haline getirilmiştir. Çalışma kapsamında hazırlanan görüşme formu katılımcıların genel Facebook kullanım süreleri, Facebook platformuna bağlanış şekilleri, bu platformlardaki genel ve son bir ayda yapmış oldukları paylaşımlar ve bu paylaşımları yapma amaçlarına yönelik sorulardan oluşmaktadır. Hazırlanan soruların yanı sıra katılımcıların izinleri doğrultusunda, katılımcılarla birlikte mobil cihazlarından Facebook hesaplarındaki son bir aylık paylaşımları incelenmiş ve katılımcılara Facebook platformunda yapmış oldukları paylaşımları yapmaya nasıl karar verdikleri ve bu paylaşımları yapma amaçları ayrıntılı bir şekilde sorulmuştur. Ayrıca, katılımcılara Facebook kullanımının onlar için bir alışkanlık olup olmadığı, başka sosyal ağ kullanıp kullanmadıkları ve bunun nedenleri de sorularak veriler elde edilmiştir. Görüşmeler yaklaşık olarak 35-45 dakika arasında sürmüştür ve öğretmen adaylarının izni alınarak

ses kayıt cihazı ile kayıt altına alınmıştır. Verilerin Analizi Yapılan araştırmada, **6**
elde edilen

verileri analiz etmek amacıyla nitel araştırma veri analizi yöntemlerinden biri olan içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Kayıt altına alınan veriler transkript edilmiş ve her araştırmacı tarafından veriler tekrar tekrar okunarak uygun kodlar verilmiştir. Daha sonra kodlar incelenerek uygun temalar belirlenmiştir. Her araştırmacının belirlediği kodlar ve temalar karşılaştırılarak aralarındaki uyuma bakılmıştır. Son olarak verilerden elde edilen kodlar ve temalar nitel çalışmada uzman kişiler tarafından incelenmiştir. BULGULAR Tablo 2. Katılımcıların Facebook kullanımına ait demografik bilgiler Facebook Kullanımına Yönelik Genel Durumlar n Facebook'a Girmek İçin Kullandıkları Teknolojik Araç Telefon Bilgisayar Tablet 20 18 2 Facebook'a Giriş İçin En Çok Kullanılan Teknolojik Araç Telefon Bilgisayar Tablet 14 6 0 Facebook'taki Arkadaş Sayısı 201-300 101-200 301-400 401 ve üzeri 9 8 2 1 Facebook'ta Görüşülen Kişiler Aile bireyleri Sınıf Arkadaşları İş Arkadaşları 18 18 4 Nasıl Bir Kullanıcı Olduğuna Dair Kendini Değerlendirme Aktif Pasif Aktif-Pasif 10 6 4 Facebook'u Kullanım Süresi 3-5 yıl 5-7 yıl 1-3 yıl 7 ve üzeri 9 5 3 3 Facebook'u Günlük Kullanım Süresi 121-180 dakika arası 180 dakikadan fazla 61-90 dakika arası 91-120 dakika arası 31-90 dakika arası 6 6 5 2 1 Facebook'ta Kısıtlama Yapma Durumu Evet 20 Facebook'un Alışkanlık Olması Evet 14 Hayır 6 Yapılan bu çalışmada öğretmen adaylarının Facebook'a telefon (n=20), bilgisayar (n=18) ve tablet (n=2) üzerinden bağlandıkları görülmektedir. Öğrencilerin Facebook'a giriş yapmak için en çok kullandıkları araç ise telefondur (n=14). Facebook platformuna giriş yaparken cep telefonlarının en çok tercih edilme sebepleri ise bu araçların her an yanlarında olması ve pratik bir şekilde kullanılabilmesi şeklindedir. Bu bağlamda bir öğrenci görüşünü şu şekilde ifade etmektedir: "Telefon elimizin altında olduğu için en çok onunla giriyorum" (Ö:12). Aynı zamanda öğretmen adaylarının 9 tanesinin 3 ile 5 yıldır Facebook kullanıyor oldukları, büyük çoğunluğunun (n=17) 101 ile 300 arasında arkadaş sayısına sahip oldukları ve Facebook'ta en fazla iletişim kurdukları kişilerin aile bireyleri (n=18) ve sınıf arkadaşları (n=18) olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Çalışmaya katılan öğretmen adaylarının yarıdan fazlası (n=12) Facebook'u günlük 2 saat ve üzerinde kullanıyorken, sadece yarısının kendini Facebook'u aktif kullanan biri olarak gördüğü ortaya çıkmıştır. Bu durum bazı öğretmen adaylarının günlük birkaç saatlerini Facebook'ta geçirmelerine rağmen kendilerini aktif bir kullanıcı olarak görmediklerini ortaya koymaktadır. Facebook platformu bireylere yaptıkları paylaşımları kimlerin görebileceğini belirlemeye yönelik kısıtlama yapma imkânı sunmaktadır. Bu

bağlamda katılımcıların cevapları analiz edildiğinde çalışmaya katılan tüm öğretmen adaylarının Facebook'ta paylaşımlarını görebilecek kişiler üzerinde zaman zaman kısıtlama yaptıkları sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmen adaylarının neden Facebook'ta kısıtlamalar yaptıkları incelendiğinde ise çeşitli sebepler göze çarpmaktadır. Facebook'ta arkadaş olarak eklemedikleri kişilere güvenmeme (n=7) ve özel paylaşımların (n=4) arkadaşları bile olsa herkes tarafından görülmesini istememe (n=4) en çok verilen sebeplerdendir. Bu konuda bir katılımcı görüşü "...Benim özelim sonuçta, beni tanımayan bir insan görmesin diye." (Ö:13) şeklindedir. Bu çalışma kapsamında Facebook'un öğrenciler için alışkanlık haline gelme durumu da irdelenmiştir. Yapılan incelemeler sonucunda Facebook'un öğretmen adaylarının yarıdan fazlası (n=14) için bir alışkanlık haline geldiği göze çarpmaktadır. Bu durumun sebepleri arasında arkadaşların/akrabaların ne yaptıklarını merak etme (n=5), arkadaşlar ile iletişim kurma ihtiyacı (n=4), Facebook'un zaman geçirmeyi sağlaması (n=3) ve yaptıklarını paylaşıp beğenilme duygusu (n=2) önemli yer tutmaktadır. Facebook'un kendisi için bir alışkanlık olmadığını belirten (n=6) katılımcılar göre bu durumun sebebi başka sosyal ağların da mevcut olmasıdır. Katılımcılardan Ö:13 bu durumu şu şekilde ifade etmektedir: "Alışkanlık sayılmaz. Olmasa da olur. Başka uygulamalar da var artık" (Ö:13). Tablo 3. Katılımcıların Facebook hesaplarını kullanım sürekliliği Facebook hesabını kullanım sürekliliği n Kapatma Durumu Evet Hayır 13 7 Kapatma Sebepleri Çalışmaya engel olması 7 Yeniden Açma Sebepleri Fazla zamana sahip olma Ders gruplarını takip iletişim ihtiyacı Can sıkıntısı 4 2 2 2 Facebook hesaplarını kullanım sürekliliği incelendiğinde (Tablo 3), katılımcıların yarıdan fazlasının (n=13) Facebook hesabını hiç kapatmadığı, fakat bazılarının (n=7) zaman zaman Facebook hesaplarını kapattıkları ve bir süre sonra tekrar açtıkları görülmektedir. Facebook hesabını kapatmanın tek nedeni olarak (n=7) bu platformda geçirilen zamanın öğrencilerin ders çalışmasına engel olması olduğu görülmektedir. Bu konuda örnek öğrenci görüşleri şu şekildedir: "Sınavlara (YGS'ye) hazırlanırken verdim. 1 yıl kadar"(Ö:1), "...ders çalışmaya engel olduğu için ara ara dondurdum" (Ö:17). Derslerle ilgili Facebook gruplarını takip etme gerekliliği, arkadaşlar ile haberleşme isteği, can sıkıntısı ve Facebook'ta geçirecek fazla zamana sahip olma öğrencilerin kapattıkları Facebook hesaplarını yeniden açmasına sebep olduğu görülmektedir. Bir öğretmen adayı da Facebook hesabını yeniden aktifleştirmenin gerekçesi olarak "Üniversiteyi kazanınca, yurttan can sıkıntısından geri açtım" (Ö:14) şeklinde belirtmektedir. Öğretmen Adayları İçin Facebook Ne İfade Ediyor? Öğretmen adayları için Facebook'un ne ifade ettiğine yönelik bulgular Facebook'un katılımcılar için iletişim (n=6), bilgiye erişim (n=4), zaman kaybı (n=3), zaman geçirme (n=3) ve merak (n=2) demek olduğunu göstermiştir. Bazı öğretmen adayları Facebook'un vakit geçirmelerini sağlayan (n=3), kendilerini geliştirmeye imkân sunan (n=3), arkadaşları ile iletişim kurmaya yarayan (n=2) ve arkadaşlarının ne

yaptığını takip ederek meraklarını gidermelerine olanak sağlayan (n=2) bir yer olarak görmektedir. Bu konuda katılımcı görüşlerinden bazıları şu şekildedir: "İyi bir haber kaynağı, arkadaşları görmek için bir yol, iletişim dünyası" (Ö:18), "Gerçekçi olmak gerekirse boş vakit değerlendirmeyi sağlıyor. Sınav haftası çok zaman kaybettiriyor" (Ö:14), "Haberdar olmak, iletişim" (Ö:5). Öğretmen Adaylarının Facebook Kullanım Nedenleri Bu çalışma kapsamında öğretmen adaylarının Facebook kullanım nedenleri de ayrıntılı bir şekilde irdelenmiştir. Toplanan verilerin incelenmesiyle, öğretmen adaylarının Facebook kullanım durumlarını belirleyen üç ana neden göze çarpmaktadır. Bu nedenler sosyal çevreye uyum sağlama (n=14) arkadaşlar/akrabalar ile iletişim kurma (n=11) ve zaman geçirmedir (n=4). Katılımcıların özellikle Facebook'u yaygın olması ve kendi arkadaş çevrelerinde popüler olması sebebiyle onlara uyum sağlamak amacıyla kullandıkları belirlenmiştir. Bu konuda bazı katılımcılar "Popüler olduğu için açtım" (Ö:11), "Arkadaş çevresi kullandığı için açmıştım" (Ö:12) şeklinde görüş bildirmiştir. Facebook'un nasıl bir şey olduğunu merak etme (n=4) sonucunda açılan hesaplarda mevcuttur. Bir öğrenci bu durumu "Herkes açıyordu ben de merak ettim nasıl bir şey olduğunu. İlk öyle açtım" belirtmiştir. Öğretmen Adaylarının Facebook'ta Arkadaş Ekleme Kriterleri Öğretmen adaylarının Facebook'ta arkadaş eklerken ya da arkadaşlık isteklerini kabul ederken dikkat ettikleri bazı kriterlerin mevcut olduğu da görülmektedir. Bu kriterler: ekleyecekleri kişiyi tanıyor olma (n=5), sayfasında güzel paylaşım yapıyor olması (n=3) ve sevdiği kişiler olması (n=2) şeklinde belirlenmiştir. Öğretmen Adaylarının Facebook'ta Yaptığı Aktiviteler Öğretmen adaylarının Facebook platformunda yaptıkları aktiviteler incelendiğinde katılımcıların genel olarak beş ana aktivite yaptıkları belirlenmiştir. Bu aktiviteler, bilgi paylaşımı (n=10), iletişim kurma (n=9), zaman geçirme (n=6), arkadaşlarının yaptıkları aktiviteleri takip etme (n=4) ve duygu paylaşımı (n=1) şeklindedir. Katılımcılar Facebook'a giriş yaptıklarında Facebook'ta yapılan paylaşımlara yorumlar yazdıklarını (n=11), arkadaşlarının sayfalarına bakarak onların neler yaptıklarından haberdar olduklarını (n=5), haber gruplarına girerek haberleri okuduklarını (n=5), durum güncellemesi yaparak duygu ve düşüncelerini arkadaşlarına aktardıklarını (n=5) ve komik videolar izlediklerini (n=2) belirtmişlerdir. Bu konuda bazı katılımcı görüşleri şu şekildedir: "Gazete ve haber kanallarının sayfalarına bakıyorum. Arkadaşlara dair paylaşımlara bakıyorum" (Ö:16), "Arkadaşlarıma mesaj atıyorum, sohbet ediyorum" (Ö:20). Öğretmen Adaylarının Facebook'ta Paylaşım Yapmaya Karar Vermeleri Öğretmen adayları bir paylaşım hoşlarına gittiği (n=16), ruh hallerini yansıttığı (n=8), bilgi içerdiği (n=6), zaman geçirmelerine (n=3) ve arkadaşlarına tavsiyede bulunmalarına imkan verdiği için (n=2) Facebook'ta paylaşım yapmaktadırlar. Katılımcılar, sıkıldıkları zaman bir paylaşım yaparak zaman geçirdiklerini (n=2), etkilendikleri paylaşımları kendi hesaplarında paylaşarak arkadaşlarının görmesini sağladıklarını (n=2) bazen ise sadece anlık

duygularından dolayı paylaşım yaptıklarını (n=3) belirtmektedirler. Bu konuda bir öğretmen adayı; "Genelde o anlık duygulardan dolayı, o an beğendiğim şeyler olduğu için yaparım. Fotoğrafları da sıkıldığım için paylaşıyorum" (Ö:6) şeklinde görüş bildirmiştir. Bununla birlikte katılımcıların son bir ay içerisinde yapmış oldukları paylaşımlar Tablo 3 de verilmiştir. Tablo 4. Öğretmen adayların son 1 aylık paylaşımları 1 Aylık Paylaşımlar n Video 39 Durum güncellemesi 29 Genel kültür 24 Resim 21 Etiketleme 17 Arkadaşlarla fotoğraf 15 Yer bildirim 15 Fotoğraf (Özçekim) 13 Arkadaş ekleme 13 Profil fotoğrafı 12 Kapak fotoğrafı 11 Özlü söz 9 Oyun sonuçları 9 Haber 7 Bölümüyle ilgili 5 Etiketleme 5 Karikatür 2 Anket sonuçları 1 Aile bireyleri 1 Toplam 248 Öğretmen adaylarının son 1 ay içerisinde yaptıkları Facebook paylaşımları incelendiğinde (Tablo 3) en fazla video (n=39), durum güncellemesi (n=29), genel kültür bilgisi(n=24), resim(n=21), arkadaşları tarafından etiketlendikleri paylaşımlar (n=17), arkadaşlarıyla olan fotoğraflar (n=15) ve yer bildirim yapma (n=15) gibi paylaşımları yaptıkları görülmektedir. Buna karşın, öğretmen adaylarının son bir ay içerisinde en az aile bireylerinin yer aldığı fotoğrafları (n=1), anket sonuçlarını (n=1), karikatürleri (n=2), arkadaşını etiketledikleri paylaşımları (n=5) ve bölümü ile ilgili bilgileri (n=5) paylaştıkları görülmektedir. Tablo 5. Öğretmen adaylarının son 1 aylık paylaşımları yapma amaçları Paylaşımlar Sebepler Video/Müzik Tavsiyede bulunma Farkındalık yaratma Anı olması Ülke tanıtımı Özlü söz Kendini ifade etme Etkileyici bulma Hoşuna gitmesi Karikatür Kampanya olması Anket sonuçları Arkadaşlarını haberdar etme Bölüm bilgisi Arkadaşları ile anı olması Etiketleme Durum güncellemesi Kendini ifade etme Etkileyici bulma Yer bildirim Tavsiyede bulunma Arkadaşlarını haberdar etme Kapak fotoğrafı / Profil fotoğrafı Ruh halini yansıtmaya Yaşamı hakkında bilgi verme Sosyal mesaj verme Profilin güzel görünmesi Genel kültür bilgileri Arkadaşların haberi olması Sosyal farkındalık Öğretmen adaylarının son 1 aylık sürede yapmış oldukları paylaşımların nedenleri incelendiğinde çeşitli sebepler görülmektedir. Tablo 5'te de görüldüğü gibi öğretmen adayları video ve müzik paylaşımlarını arkadaşlarına tavsiyede bulunma, farkındalık yaratma ve kendileri için anısı olduğu için paylaştıklarını belirtmektedirler. Bu konuda bir katılımcı görüşünü "Şarkı ile ilgili önceden yaşadığım anı olursa paylaşıyorum" (Ö:3) şeklinde ifade etmektedir. Öğretmen adayları özlü sözleri ve durum güncellemelerini kendilerini ifade etme ve etkileyici buldukları için paylaştıkları görülmektedir. Facebook'ta yer bildirim yapan öğretmen adayları bu paylaşımları gittikleri yerleri arkadaşlarının görmesi ve o mekân ile ilgili tavsiyelerde bulunmak amacıyla yapmaktadırlar. Bu konuda bir katılımcı görüşünü "Arkadaşların gittiğim yerleri görsün istiyorum. Onlarda giderler belki" (Ö:15) şeklinde ifade etmektedir. Kapak fotoğrafı ve profil fotoğrafını değiştirme nedenleri arasında ise değiştirdiği fotoğraf ile ruh halini arkadaşlarına yansıtmaya, yaşamları hakkında bilgi verme, sosyal mesaj içeren fotoğraflar sayesinde sosyal bir farkındalık yaratma ve profilin güzel görünmesi yer

almaktadır. Bir katılımcı bu durumu "İnsanlar benim değiştiğimi görsünler diye fotoğraf paylaşıyorum" (Ö:9) şeklinde ifade etmiştir. Öğretmen Adaylarının Facebook'ta Paylaşım Yapma Amaçları Öğretmen adayları Facebook'ta yaptıkları paylaşımları içinde buldukları ruh halini arkadaşlarına yansıtmak (n=13), sosyal mesaj verme (n=7), hoşlarına giden şeyleri arkadaşlarının da görmesi (n=7) ve zaman geçirme (n=6) amacıyla kullandıklarını belirtmişlerdir. Bir katılımcı, hoşuna giden ve arkadaşlarını bilgilendirmeye yönelik paylaşımlar yaptığını şöyle belirtmektedir: "Fotoğrafı hoşuma gittiği için değiştiriyorum. Güncel bilgi vb. şeyleri arkadaşlara haberdar etme amaçlı paylaşıyorum" (Ö:11). Öğretmen Adaylarının Facebook Paylaşımı Yapmama Sebepleri Her ne kadar Facebook'ta paylaşım yapan öğrenciler olmasa da Facebook kullandığı halde paylaşım yapmaktan kaçınan katılımcıların da mevcut olduğu belirlenmiştir. Zevk almama (n=7), paylaşım yapmayı sıradan görme (n=5) ve kendini özellerinin olması (n=2) öğretmen adaylarının Facebook'ta paylaşım yapmaktan kaçınma sebepleri arasında yer almaktadır. Facebook'ta bir şey paylaşmaktan zevk almamaları, bazı paylaşımların kendi özelleri olduğu (fotoğraf gibi) ve bunu arkadaşlarının bile görmemesi gerektiğini düşünmeleri ve artık Facebook kullanımının sıradan bir hale gelmesi katılımcıları paylaşım yapmaktan uzak tutmaktadır. Bu konuda bazı katılımcı görüşleri şu şekildedir: "Facebook sıradanlaştı, bu yüzden artık eskisi kadar paylaşım yapmıyorum" (Ö:7). "Kendimle ilgili şeyleri paylaşmam. O benim özelim gibi geliyor. Çok fazlasını görmelerini istemiyorum" (Ö:9). Öğretmen Adaylarının Takip Ettiği Sayfalar ve Gruplar Çalışma kapsamında öğretmen adaylarının Facebook üzerinde takip ettiği sayfalar ve grupların neler olduğu da incelenmiştir. Katılımcılar Facebook'ta eğlence (n=15), dersleriyle ilgili sayfalar (öğretmenlik sayfası, ders grubu, sınıf grubu) (n=11), genel kültür (KPSS, bilim ve teknoloji) (n=10), spor (n=6) ve haber (n=5) sayfalarını takip etmektedirler. Öğretmen Adaylarının Diğer Sosyal Ağları Kullanma Durumları ve Sebepleri Tablo 6. Kullanılan diğer sosyal ağlar Sosyal Ağlar n Twitter 12 Instagram 12 whatsapp 9 Youtube 3 Swarm 2 Toplam 38 Öğretmen adaylarının Facebook dışında kullandıkları sosyal ağların neler olduğu ve kullanım sebepleri incelenmiştir. Katılımcıların Facebook dışında kullandığı sosyal ağlar en fazla twitter (n=12) ve instagramdır (n=12). Bu sosyal ağları sırasıyla WhatsApp (n=9), Youtube (n=3), Swarm (n=2) takip etmektedir. Öğretmen adayları diğer sosyal ağları kendini özgür hissetme (n=5), eğlence (n=4), merak (n=3) ve sosyal çevreye uyum sağlama (n=3) gibi sebeplerden dolayı kullandıklarını belirtmektedirler. Bazı katılımcılar instagramı diğer sosyal ağlardan daha özel ve eğlenceli gördükleri (n=4), ailelerinin bu ağda hesapları olmadığı için kendilerini özgür hissettikleri (n=4) ve fotoğraf paylaşabildikleri (n=2) için kullandıklarını belirtmişlerdir. Bir katılımcı ise twitter'ı kullandığını ve bunun sebebinin bu uygulamanın arkadaşları arasında popüler olması olduğunu belirtmiştir. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER Bu çalışma öğretmen adaylarının Facebook kullanım

durumlarını, paylaşımlarının ve bu paylaşımlarının nedenlerini irdelemek için yapılmıştır. Bu amaçla kartopu örneklem yöntemiyle çeşitli bölüm ve sınıflarda okuyan ve Facebook'u aktif ve yoğun olarak kullanan 21 öğretmen adayı seçilmiş ve yarı yapılandırılmış görüşmelerle veriler toplanmıştır. Elde edilen bulgular incelendiğinde katılımcıların Facebook kullanım durumları, neler paylaştıkları ve paylaşım nedenlerine ilişkin bir sonuca ulaşılmıştır. Bu sonuçlardan birisi öğretmen adaylarının Facebook'a en çok telefonlarından bağlandıkları sonucudur. Bu bulgu TÜİK (2016) tarafından gerçekleştirilen araştırma ile paralellik göstermektedir. TÜİK (2016)' e göre Türkiye'de interneti en fazla 16-24 yaş grubundaki kişiler kullanmakta ve ve interneti de en fazla sosyal ağlara bağlanmak için kullanmaktadırlar. Bu çalışmada da telefonlarının hep yanında olması ve internete telefonları ile bağlanabilmeleri katılımcıların Facebook' a bağlanmak için bu teknolojik araçları diğerlerine göre daha çok tercih etmelerine sebep olmuştur. Bu çalışmada ayrıca öğretmen adaylarının güvenliğe önem verdikleri ve paylaşımlarını görebilecek kişileri kendileri belirledikleri sonucuna ulaşılmıştır. Özellikle Facebook'ta arkadaş olarak eklemedikleri kişilere güvenmeme ve özel paylaşımların arkadaşları bile olsa herkes tarafından görülmesini istememe bu durumda etkin olmaktadır. Benzer şekilde aynı kaygılardan katılımcıların Facebook'ta arkadaş eklerken veya arkadaş isteklerini kabul ederken bazı kriterler belirledikleri görülmektedir. Bu kriterler: ekleyecekleri kişiyi tanıyor olma, sayfasında güzel paylaşım yapıyor olması ve sevdiği kişiler olması şeklinde belirlenmiştir. Benzer şekilde Lampe vd. (2008) yapmış oldukları çalışmada üniversite öğrencilerinin Facebook sosyal ağını çevrim dışı hayatta tanıyor oldukları (yurt arkadaşı, sınıf arkadaşı, akraba vb.) kişiler ile var olan iletişimlerini güçlendirmek amacıyla kullandıklarını belirlemiştir. Ayrıca bu durum Köseoğlu'nun (2012) yapmış olduğu çalışma sonuçları ile de benzerlik göstermektedir. Katılımcıların Facebook'u uzun süredir kullandıkları, yarıdan fazlasının kendilerini aktif kullanıcı olarak gördükleri ve Facebook kullanımının onlarda alışkanlık haline geldiği belirlenmiştir. Özellikle arkadaşların ya da akrabaların ne yaptıklarını merak etme, arkadaşlar ile iletişim kurma ihtiyacı, Facebook'un zaman geçirmeyi sağlaması ve yaptıklarını paylaşım beğenilme duygusu Facebook'un alışkanlık haline gelmesinde önemli yer tuttuğu görülmektedir. Ayrıca bazı katılımcıların ders çalışmalarına engel olduğu için zaman zaman Facebook hesaplarını kapattıkları fakat derslerle ilgili Facebook gruplarını takip etme gerekliliği, arkadaşlar ile haberleşme isteği, can sıkıntısı ve Facebook'ta geçirecek fazla zamana sahip olma sebepleriyle bir süre sonra tekrar açtıkları belirlenmiştir. Bu çalışmadaki öğretmen adayları için Facebook iletişim, bilgiye erişim, zaman kaybı, zaman geçirme ve merak giderme anlamına gelmektedir. Bazı öğretmen adayları Facebook'un vakit geçirmelerini sağlayan kendilerini geliştirmeye imkân sunan arkadaşları ile iletişim kurmaya yarayan ve arkadaşlarının ne yaptığını takip ederek meraklarını gidermelerine olanak sağlayan bir yer olarak gördüğü ortaya çıkmıştır.

Öğretmen adaylarının Facebook'u kullanım sebepleri incelendiğinde ise -sosyal çevreye uyum sağlama, arkadaşlar/akrabalar ile iletişim kurma ve zaman geçirme gibi etmenlerin Facebook kullanımında etkili olduğu göze çarpmaktadır. Bu bulgular alanyazındaki bulgularla benzerlik göstermektedir. Örneğin; Sheldon (2008) üniversite öğrencilerinin Facebook'u iletişim kurma, zaman geçirme, arkadaş edinme ve eğlenmek için kullandıklarını bulmuştur. Bir başka çalışmada Polat (2017) sosyal medya araçlarının iletişim, diğer bireyler tarafından beğenilme, onay görme, takdir edilme veya diğer bireylerin hayatlarını daha yakından takip etme amacıyla kullanıldığını belirlemiştir. Alhabash vd. (2014) bireylerin Facebook'u en fazla bilgi paylaşımı, duygularını ifade etme ve kendisi ile ilgili bir şeyler paylaşma amacıyla kullandıkları, Giannakos, vd. (2013) Facebook'un en fazla boş zaman değerlendirme, sosyal çevre oluşturma ve sosyal medyada gezinti yapmak amacıyla kullanıldığını belirtmiştir. Bu çalışmada da katılımcıların Facebook'un yaygın bir şekilde kullanılması sebebiyle arkadaşlarıyla uyum sağlama ve onlarla ve akrabalarıyla onların günlük hayatlarını takip ederek daha rahat bir şekilde iletişimde bulunma ve zaman geçirme istekleri neticesinde Facebook kullandıkları görülmektedir. Öğretmen adaylarının Facebook'ta genel olarak bilgi paylaştıkları, iletişim kurdukları, zaman geçirdikleri, arkadaşlarının yaptıkları aktiviteleri takip ettikleri ve duygularını paylaştıkları görülmektedir. Katılımcılar yapılan paylaşımlara yorum yaparak, arkadaşlarının sayfalarında bakarak neler yaptıkları hakkında bilgi edinerek, haber sayfalarına girip haber okuyarak, durum güncellemesi yaparak duygu ve düşüncelerini paylaşarak, komik videolar izleyerek Facebook'ta zaman geçirmektedirler. Bu çalışmada elde edilen sonuçlara benzer sonuçlar TÜİK (2016) raporunda da belirtilmektedir. Raporda bireylerin sosyal medyada kişisel hesap oluşturma, mesaj gönderme, arkadaş ekleme, fotoğraf paylaşımı ve içerik paylaşımı yapma gibi aktiviteler yaptığı görülmektedir (TÜİK, 2016). Burke, Marlow ve Lento (2010) çalışmalarında bireylerin Facebook'u yalnızlıklarını azaltmak ve sosyal bir ortama ait olmak amacıyla kullandıkları sonucuna ulaşmıştır. Bireyler eğer arkadaşlarının hesaplarını kontrol eder, arkadaşlarının duvarında bilgiler paylaşır, arkadaşlarına mesaj atar, kendi hesaplarında durum güncellemesi veya fotoğraf paylaşımı yaparlarsa kendilerini bir sosyal ortama ait hissettiklerini ve yalnızlıklarının azaldığını belirtmişlerdir (Burke, Marlow ve Lento, 2010). Yine Nadkani ve Hofman (2011) yapmış oldukları çalışmada bireylerin Facebook kullanımlarının aidiyet duygusu ve kendini tanıtmak üzere iki temel sebebi olduğunu belirtmişlerdir. Bu çalışmada da öğretmen adaylarının arkadaşlarının sayfalarını takip ederek, bilgi ve duygularını paylaşarak arkadaşlarıyla iletişimlerini devam ettirdikleri görülmektedir. Öğretmen adaylarının paylaşım yapma sebeplerinin incelenmesi sonucunda öğretmen adayları bir paylaşımın hoşlarına gitmesi, ruh hallerini yansıtmaması, bilgi içermesi, arkadaşlarına tavsiyede bulunma ve zaman geçirme isteğiyle Facebook'ta paylaşım yapmaya karar

verdikleri görülmektedir. Ayrıca öğretmen adayları Facebook'ta yaptıkları paylaşımları içinde buldukları ruh halini arkadaşlarına yansıtmak, sosyal mesaj verme, hoşlarına giden şeyleri arkadaşlarının da görmesi ve zaman geçirme amacıyla kullandıklarını belirtmişlerdir. Masur, Reinecke, Ziegele ve Quiring (2014) günlük yaşamlarında düşük içsel doyum yaşayan bireylerin bu duygusunu sosyal ağlar aracılığıyla karşılama yoluna gidebileceğini, Gangadharbatla (2008) ise aidiyet ihtiyacının sosyal ağ kullanımı ile ilişkisini belirtmiştir. Bir başka çalışmada da Nadkarni ve Hofmann (2012) aidiyet ihtiyacının facebook kullanımını belirleyen temel sosyal ihtiyaç olduğunu belirtmiştir. Arabacıoğlu ve Çakır (2017) ise merak duygusunun Facebook kullanımı için ilişkili bir aracı olduğunu belirtmiştir. Son olarak paylaşım yapmaktan zevk almama, paylaşım yapmayı sıradan görme ve paylaşımın kendi özeliyle alakalı olması bazı öğretmen adaylarının Facebook'ta paylaşım yapmaktan kaçınmasına sebebiyet verdiği görülmektedir. Buradan da anlaşılacağı üzere duygular ve psikolojik etmenler sosyal ağlarda paylaşım yapma ve yapmama durumuna etki edebilmektedir. Bu çalışmada katılımcılar Facebook'ta eğlence, dersleriyle ilgili sayfalar (öğretmenlik sayfası, ders grubu, sınıf grubu) genel kültür (KPSS, bilim ve teknoloji), spor ve haber sayfalarını takip ettikleri belirlenmiştir. Çalışma kapsamında öğretmen adaylarının Facebook'un yanı sıra hangi sosyal medya araçlarını kullandıkları da incelenmiş ve katılımcıların Facebook dışında en fazla twitter ve instagramı kullandıkları görülmüştür. Bu sosyal ağları sırasıyla WhatsApp, Youtube, Swarm takip etmektedir. Bu bulgular öğretmen adaylarının dünyadaki akranlarıyla benzer sosyal ağları tercih ettiklerini göstermektedir. Statista (2017) aktif olarak en çok kullanılan sosyal ağları Facebook, Youtube, WhatsApp olarak belirlemiştir. Cheung, Chiu ve Lee (2011) Facebook'un en çok kullanılan sosyal ağ olması ve bu platformda diğer kişilerle iletişim kurma imkânının diğer sosyal ağlardan daha fazla olması sebebiyle bireyler tarafından en çok tercih edilen sosyal medya aracı olduğunu ifade etmiştir. Bu çalışmada da öğretmen adaylarının benzer sebepler neticesinde Facebook'u tercih ettiği görülmektedir. Buna ek olarak öğretmen adayları diğer sosyal ağları kendini özgür hissetme, eğlence, merak ve sosyal çevreye uyum sağlama gibi sebeplerden dolayı kullandıklarını belirtmektedirler. Bazı katılımcılar instagramı diğer sosyal ağlardan daha özel ve eğlenceli gördükleri, ailelerinin bu ağda hesapları olmadığı için kendilerini özgür hissettikleri ve fotoğraf paylaşabildikleri için kullandıklarını belirtmişlerdir. Çalışma katılımcı sayısı, katılımcıların profili gibi yönlerden dolayı sınırlılıkları bulunmaktadır. Çalışmada yer alan katılımcıların yaş grupları 18 ile 24 arasında değişmekte ancak Facebook sadece bu yaş aralığında olan bireyler tarafından kullanılmamaktadır. Dolayısıyla çalışma sonuçlarını tüm kullanıcılara genellemek olanaksızdır. Bir diğer sınırlılık ise çalışma kapsamında yalnızca Facebook sosyal ağında paylaşım yapma durumu ele alınmış bireyler arasında yaygın kullanımına sahip diğer sosyal ağlarda (Instagram, Twitter vb.)

yapılan paylaşımlar dikkate alınmamıştır. ? Daha geniş yaş aralığında yer alan katılımcılarla çalışmak elde edilecek sonuçların daha çok bireye genellenebilir sonuçlar elde edilmesini sağlayabilir. ? Çalışma diğer fakülte öğrencileri ile yapılarak fakülteler ve eğitim görülen bölümlere göre öğrencilerin Facebook sosyal ağ kullanım amacı ve paylaşım amaçları belirlenebilir. ? Benzer şekilde farklı üniversitelerde eğitim gören öğrenciler arasında bir karşılaştırma yapılarak gruplar arası anlamlı fark olup olmadığı incelenebilir. ? Facebook ile birlikte gençler tarafından yaygın kullanıma sahip olan diğer sosyal ağlara yönelik çalışmalar yapılarak sosyal ağların kullanım durumlarına ilişkin karşılaştırma yapılabilir. Nomofobik davranışlarının oluşmasında en temel unsur olan sosyal ağ kullanımlarının genç ve yetişkinler arasında sağlıklı bir şekilde kullanılabilmesi için gerekli bilgilendirmelerin yapılması hem yaygın hem de örgün öğretim kurumları tarafından gerçekleştirilmesi önemlidir. Bu nedenle, bu çalışmanın alandaki araştırmacılara, öğrencilere ve alan yazında konu ile ilgilenen diğer bireylere yararlı olacağı düşünülmektedir. Extended English abstract Smartphone usage is getting more and more common among individuals, especially young ones. In general, it can be stated that it is seen that these technologies are mostly used by young individuals. One of these technological tools is a smartphone. Within the smartphone usage, young people especially use these tools for communication, messaging, shopping and social media platforms. As a result of using smartphones for long hours, it seems that individuals are not able to separate from the smartphone. This situation is stated in literature as Nomophobia. Nomophobia is defined as a feeling of stress when separated from the smartphone, anxiety about not

being able to connect to the Internet and want **to**

9

always contact with social platforms. Behaviors such as connecting to social networks, avoiding to be away from these networks and controlling always other individuals' sharing on social media can be defined as nomophobic behaviors. It can be stated that individuals feel under stress and show nomophobic behaviors when they do not have contact to social media platforms. Within the over usage of social media platforms, it is aimed to investigate why teacher candidates are linked to social media and what kind of things they share on Facebook Facebook

can be seen as one of the most preferred social networks. **In**

10

other words, purpose of this current study is determining Facebook usage of teacher candidates and reasons of posting on Facebook.

When the relevant field **is examined** in the literature, **it is seen that**

2

similar studies to this current study are generally conducted as quantitative studies which indicate the situation in which the questionnaire method is used in general. This qualitative study is designed to examine in detail why university students cannot stay away from mobile devices. For this purpose, 2 students who actively use Facebook were identified and an unstructured interview was held for 35 and 40 minutes with each of them to investigate Facebook usage. In the interviews, they have been informed about how many years they have used Facebook. After a general analysis

of the data obtained from these interviews, a

13

semi-structured interview protocol which is consisted of 10 questions is developed. These questions are consisted of Facebook usage cases, general reasons of posting on Facebook and reasons of sharing on this platform in last month. Within the obtaining data, 21 students who study

in different departments and classes in Mehmet Akif Ersoy **University**
Faculty of Education are participated **in**

2

this current study. In addition to the semi structured questions, participants were asked to if possible to control their post on Facebook platform in last month. In detail, how they decided to share these posts on Facebook and what kind of things share on there. In addition, researchers ask to participants if the Facebook usage is habit for them, whether they use other social networks and why they are using it.

As a result of the data **analysis, it was determined that** participants
generally **use**

2

Facebook for four main reasons. One of the main reasons of Facebook usage can be stated as being of Facebook among young people. Another reason is that people can easily find their old friends on the Facebook platform. So that, Facebook usage can brings an opportunity to people

to be in contact with their friends and

12

family members. Sometimes, people can close their Facebook accounts. According to data analysis, some prospective teachers have turned off their Facebook accounts because of several reasons. One of these reasons can be started as spending long hours in a day which has negative effects on students' studies. However, they sometimes reopened their Facebook accounts to communicate with their classmates and be aware of news about the courses they have taken. Participants are seemed to use Facebook for several reasons such as sharing information and funny videos, following family member and friends and making comments on friends' posts. Furthermore, participants stated that they use Facebook to expressing their moods to others and giving social messages. Although, participants state they post something on their Facebook accounts, sometimes they avoid posting on it. It is found that participants sometimes avoid sharing their photos. The reasons of this

can be seen that they don't want

14

all people can see their photos and they do not have fun to share photos. Furthermore, participants state that they sometimes make limitations on posting. Reason of this can be determined as not wanting all family members and friends can see their posts. This study is conducted as qualitative study and only 21 students participated in. This situation can be seen

as a limitation of the study. It is suggested that

1

this

study can be conducted again **with different** participants who **study in** 11

different universities. 2 Başer Gülsoy, V. G., Sevim Çırak, N., Ulutaş, A., Erol, O., & Seveli, O. (2017). Öğretmen Adaylarının Facebook Paylaşımları ve Paylaşım Yapma Nedenleri Üzerine Bir Araştırma. Journal of Human Sciences, 14(4), NNN-NNN. doi:10.14687/jhs.v14i4.NNNN 3 Başer Gülsoy, V. G., Sevim Çırak, N., Ulutaş, A., Erol, O., & Seveli, O. (2017). Öğretmen Adaylarının Facebook Paylaşımları ve Paylaşım Yapma Nedenleri Üzerine Bir Araştırma. Journal of Human Sciences, 14(4), NNN-NNN. doi:10.14687/jhs.v14i4.NNNN 4 Başer Gülsoy, V. G., Sevim Çırak, N., Ulutaş, A., Erol, O., & Seveli, O. (2017). Öğretmen Adaylarının Facebook Paylaşımları ve Paylaşım Yapma Nedenleri Üzerine Bir Araştırma. Journal of Human Sciences, 14(4), NNN-NNN. doi:10.14687/jhs.v14i4.NNNN 5 Başer Gülsoy, V. G., Sevim Çırak, N., Ulutaş, A., Erol, O., & Seveli, O. (2017). Öğretmen Adaylarının Facebook Paylaşımları ve Paylaşım Yapma Nedenleri Üzerine Bir Araştırma. Journal of Human Sciences, 14(4), NNN-NNN. doi:10.14687/jhs.v14i4.NNNN 6 Başer Gülsoy, V. G., Sevim Çırak, N., Ulutaş, A., Erol, O., & Seveli, O. (2017). Öğretmen Adaylarının Facebook Paylaşımları ve Paylaşım Yapma Nedenleri Üzerine Bir Araştırma. Journal of Human Sciences, 14(4), NNN-NNN. doi:10.14687/jhs.v14i4.NNNN 7 Başer Gülsoy, V. G., Sevim Çırak, N., Ulutaş, A., Erol, O., & Seveli, O. (2017). Öğretmen Adaylarının Facebook Paylaşımları ve Paylaşım Yapma Nedenleri Üzerine Bir Araştırma. Journal of Human Sciences, 14(4), NNN-NNN. doi:10.14687/jhs.v14i4.NNNN 8 Başer Gülsoy, V. G., Sevim Çırak, N., Ulutaş, A., Erol, O., & Seveli, O. (2017). Öğretmen Adaylarının Facebook Paylaşımları ve Paylaşım Yapma Nedenleri Üzerine Bir Araştırma. Journal of Human Sciences, 14(4), NNN-NNN. doi:10.14687/jhs.v14i4.NNNN 9 Başer Gülsoy, V. G., Sevim Çırak, N., Ulutaş, A., Erol, O., & Seveli, O. (2017). Öğretmen Adaylarının Facebook Paylaşımları ve Paylaşım Yapma Nedenleri Üzerine Bir Araştırma. Journal of Human Sciences, 14(4), NNN-NNN. doi:10.14687/jhs.v14i4.NNNN 10 Başer Gülsoy, V. G., Sevim Çırak, N., Ulutaş, A., Erol, O., & Seveli, O. (2017). Öğretmen Adaylarının Facebook Paylaşımları ve Paylaşım Yapma Nedenleri Üzerine Bir Araştırma. Journal of Human Sciences, 14(4), NNN-NNN. doi:10.14687/jhs.v14i4.NNNN 11 Başer Gülsoy, V. G., Sevim Çırak, N., Ulutaş, A., Erol, O., & Seveli, O. (2017). Öğretmen Adaylarının Facebook Paylaşımları ve Paylaşım Yapma Nedenleri Üzerine Bir Araştırma. Journal of Human Sciences, 14(4), NNN-NNN. doi:10.14687/jhs.v14i4.NNNN 12 Başer Gülsoy, V. G., Sevim Çırak, N., Ulutaş, A., Erol, O., & Seveli, O. (2017). Öğretmen Adaylarının Facebook Paylaşımları ve Paylaşım Yapma Nedenleri Üzerine Bir Araştırma. Journal of Human Sciences, 14(4), NNN-NNN. doi:10.14687/jhs.v14i4.NNNN 13 Başer Gülsoy, V. G., Sevim Çırak, N., Ulutaş, A., Erol, O., & Seveli, O.

(2017).Öğretmen Adaylarının Facebook Paylaşımları ve Paylaşım Yapma Nedenleri Üzerine Bir Araştırma.Journal of Human Sciences, 14(4), NNN-NNN. doi:10.14687/jhs.v14i4.NNNN 14 Başer Gülsoy, V. G., Sevim Çırak, N., Ulutaş, A., Erol, O., & Seveli, O. (2017).Öğretmen Adaylarının Facebook Paylaşımları ve Paylaşım Yapma Nedenleri Üzerine Bir Araştırma.Journal of Human Sciences, 14(4), NNN-NNN. doi:10.14687/jhs.v14i4.NNNN 15 Başer Gülsoy, V. G., Sevim Çırak, N., Ulutaş, A., Erol, O., & Seveli, O. (2017).Öğretmen Adaylarının Facebook Paylaşımları ve Paylaşım Yapma Nedenleri Üzerine Bir Araştırma.Journal of Human Sciences, 14(4), NNN-NNN. doi:10.14687/jhs.v14i4.NNNN

sources:

- 1 74 words / 1% - Internet from 28-Oct-2016 12:00AM
readgur.com
- 2 31 words / < 1% match - Internet from 19-Jun-2017 12:00AM
www.ices-uebk.org
- 3 16 words / < 1% match - Internet from 16-Sep-2015 12:00AM
www.researchgate.net
- 4 15 words / < 1% match - Internet from 20-Oct-2017 12:00AM
docplayer.biz.tr
- 5 11 words / < 1% match - Internet from 18-Aug-2015 12:00AM
www.researchgate.net
- 6 11 words / < 1% match - Publications
[ŞÜKRÜ BELLİBAŞ, Mehmet and GEDİK, Şerafettin. "A Comprehensive Initiative for Evaluating Teacher Performance: The Case of Michigan \(USA\)". İnönü Üniversitesi, 2016.](#)
- 7 10 words / < 1% match - Internet from 27-Jan-2017 12:00AM
dergipark.ulakbim.gov.tr
- 8 9 words / < 1% match - Internet from 08-Jul-2017 12:00AM
www.j-humansciences.com
- 9 9 words / < 1% match - Internet from 11-Feb-2014 12:00AM

espanol.bestbuy.com

10

9 words / < 1% match - Internet from 08-Nov-2015 12:00AM
www.uni-mannheim.de

11

8 words / < 1% match - Internet from 08-Jul-2017 12:00AM
www.j-humansciences.com

12

8 words / < 1% match - Internet from 01-Nov-2011 12:00AM
www.tukadmungga.co.cc

13

8 words / < 1% match - Internet from 10-Apr-2014 12:00AM
www.arastirmax.com

14

8 words / < 1% match - Internet from 02-Mar-2014 12:00AM
zekkeikikou.net

15

6 words / < 1% match - Publications
[GEZGİN, Deniz Mertkan, ŞAHİN, Yusuf Levent and YILDIRIM, Soner. "SOSYAL AĞ KULLANICILARININ NOMOFOBİ DÜZEYLERİNİN ÇEŞİTLİ FAKTÖRLER", Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi, 2017.](#)
